Danas

SAVEZ

PREPUCAVANJE srbijanskih i kosovskih vlasti oko to ga ko će prodati Trepču teraju da zamislimo radnike Albance i Srbe kako su dohvatili močuge pa svaki „svog“ liberala tamo odakle je došao. Na žalost, živimo u društvu u kom se i mnogo manje komplikovani savezi, mnogo manje udaljenih društvenih grupa teško ostvaruju. Ivan Zlatić preispituje mogućnost saveza bivših radnika Beograd filma i Pokreta za okupaciju bioskopa, svi iz Beograda.
Savez za radničko društvo okuplja grupe koje sarađuju već godinama. Stvaran je kroz zajedničku borbu. Prošle nedelje se obratio Delegaciji EU u Srbiji povodom neizvršene preporuke Evropske unije date Srbiji da preispita „24 privatizacije“.
Učitelj neznalica i njegovi komiteti

za samoobrazovanje
Rilten
uciteljneznalica.org
društvena pitanja

Imenovati TO ratom

SVUD SE DIČIM ŠTO NA BABA LIČIM

PROTAGONISTI Pokreta za okupaciju bioskopa kažu da Novi bioskop Zvezda otvara pitanja u društvu o kojima se ranije nije govorilo, te da je borba koju ovaj pokret vodi generacijska. Kažu, naravno, i štošta drugo, ali su ovi stavovi do sada ponajviše oblikovali politiku okupacije, između ostalog i zato što baš za njih okupatori žanju lajkove i od Vremena i od RTS-a, i od profesora FDU i od filmske industrije, i od vlasti u Srbiji i od levičara širom sveta... pa i od bivših radnika Beograd filma. Čije simpatije od svih navedenih će prerasti u odnos koji će ububuće oblikovati Novu Zvezdu? Verovatno sve po malo, ali nas ovde najviše zanimaju izgledi da Zvezda izbegne reprivatizaciju, a to će se najpre desiti ako Novi bioskop krene kao mesto komunikacije i saradnje novih i starih boraca za beogradske bioskope – Pokreta za okupaciju i bivših radnika Beograd filma.

Na prvi pogled bi se reklo da izgleda nema, jer Pokret za okupaciju navedenim izjavama upravo ignoriše činjenicu da su bivši radnici Beograd filma uoči privatizacije, u zimu 2006/07. godine tokom svog štrajka otvarali amabaš ista pitanja na kojima je novembra prošle godine konstituisan i Novi bioskop Zvezda – predviđali su da će prodaja preduzeća na način na koji ju je Agencija za privatizciju planirala ugroziti opstanak bioskopske delatnosti i zadovoljenje kulturnih potreba Beograđana. Što se kasnije i obistinilo i postalo razlog za okupaciju. Grupa bivših radnika koje sedam godina kasnije još uvek zanima sudbina Beograd filma i nasleđe njihove borbe, već prvog dana okupacije dotrčala je u Zvezdu da podrži mlade koji, kako reče bivša radnica Milanka Janošević, "nastavljaju našu borbu". Mladi su ovu podršku prigrlili, ali su svoju politiku nastavili da artikulišu kao da neprijatna pitanja o privatizaciji niko nije postavio pre njih(ove generacije). Bivši radnici se na ovo nisu uvredili, razmena se nastavila i istrajava još uvek, naročito oko problema infrastrukture i tekućeg održavanja okupacije i bioskopa. Stiče se utisak da su međugrupne simpatije zaista iskrene, primetan je čak i napor Novog bioskopa Zvezda da, koliko god smotano, svoju borbu pokuša da izvede iz generacijskog atara[1]. Ipak, odnos bivših i današnjih boraca za beogradske bioskope i dalje je površan kao i prvog dana: NA MLAĐIMA SVIJET OSTAJE meets SOME OF MY BEST FRIENDS ARE WORKERS. Čini se da ni jedna ni druga strana zapravo ne zna šta bi dalje radila sa uspostavljenim kontaktom, čime bi ga produbila i kuda širila.

Tako se u Novom bioskopu Zvezda zaista otvara jedno veoma važno društveno pitanje, jedan od ključnih problema društvenih borbi u Srbiji danas – problem potpuno razorene osnovne infrastrukture za komunikaciju različitih društvenih grupa, čak i kada imaju o čemu da razgovaraju i šta da planiraju.

Vučićeva epoha

Apsolutna vlast A. Vučića konstituisana je na tvrdnji da se pojedinih važnih poslova u Srbiji niko pre njega nije hteo, mogao, umeo prihvatiti. Pored raščišćavanja savske obale i „silaska Beograda na reke“, u te poslove spada i raščišćavanje krša koji je stvorila korupcija u privatizaciji, iliti „vulgarna interpretacija neoliberalnog kapitalizma“ kako kaže Mina Đukić, iliti „da je (privatizacija) urađena kako treba“, kako kaže Milanka Janošević. Kada bi Vučić uvažio napore koje su proteklih decenija ulagali radnici onolikih preduzeća, povezani u zajedničke borbe ili ne, da se izbore protiv korupcije u privatizaciji, i kada bi uvažio da su mu dometi njihovih borbi u „24 privatizacije“ utrli put ka vlasti, a naročito kada bi uvažio da je pored navedenih bilo još na stotine radničkih grupa čije su borbe protiv korupcije samo sticajem danas irelevantnih i bizarnih okolnosti ostale van radara Evropskog parlamenta prilikom sastavljanja zbrdazdolnog spiska od „24“ (npr. borba radnika Beograd filma), kada bi sve to uvažio Vučić bi se uvalio u dva problema, koji su u stvari jedan.

Prvo, borba protiv korupcije nije cilj sama sebi, već sredstvo koje služi postizanju ovih ili onih političkih ciljeva. Budući da su ciljevi radničkih borbi (npr. u Beograd filmu) proteklih godina bili jasno omeđani opstankom preduzeća, odnosno radnih mesta (i ponekad akcija) ljudi koji se bore, Vučić bi se uz uvažavanje radničkih antikorupcijskih borbi morao izjasniti i o njihovim ciljevima.

I drugo, kada bi uvažio da građani Srbije proteklih godina nisu bać skrštenih ruku posmatrali korupciju oko sebe i čekali Vučića, nego da su protiv korupcije samostalno i samoorganizovano preduzimali ozbiljne korake i preuzimali na sebe ozbiljne rizike kojima se on, Vučić, danas koristi, onda bi taj Vučić sa takvim „prethodnicima“ morao da deli vlast – ako niučemu drugom, onda makar u odlučivanju o budućnosti onih preduzeća i onih radnih mesta o kojima se od samog početka radilo; to jest o kojima se nije radilo, već se radilo o apsolutnoj vlasti.

Ovakav odnos vladajuće politike prema istoriji privatizacije i antikorupcije predstavlja prvi prsten nelagode Pokreta za okupaciju bioskopa u komunikaciji sa bivšim radnicima. Čak i ako im sve navedene dinamike nisu poznate, siguran sam da im preduzetnički instinkt jasno govori da se ispravljanjem grešaka u privatizaciji u Srbiji još i možete baviti NAKON Vučića (čak i ako ga ne imenujete za svog inspiratora deo ste njegove epohe), ali da nije razborito otkrivati da se time neko bavio i PRE Vučića. Zašto preduzetnički instikt? Pa zato što okupacija nije cilj sama sebi. Zvezda je bioskop, i to bioskop koji već sada radi, makar i na volonterskoj bazi, ali radi, i to u tuđem privatnom prostoru a da policija ne interveniše, a tek treba da proradi kao preduzeće, kad mu se pravni status jednom razjasni, što, bože zdravlja, zavisi od vlasti; a kada je Beograd film bio društveno preduzeće u postupku restrukturiranja, pre desetak godina tadašnji menadžment je više puta zahtevao od Agencije za privatizaciju da im odobri prodaju jednog od četrnaest bioskopa i da sredstva od prodaje ulože u modernizaciju ostalih trinaest, da bi mogli da se takmiče sa konkurencijom. Sve ovakve zahteve Agencija je odbila, kao i pokušaje svih ostalih preduzeća u restrukturiranju da sama tragaju za rešenjima svojih problema, ne čekajući „spas“ privatizacije.

Naravno, preduzetnički instinkt ne manjka ni bivšim radnicima Beograd filma. Milanka Janošević je do sada u više navrata javno svedočila kako su se ona i njene kolege 2007. godine, nakon duge borbe da spreče privatizaciju, na kraju suočili sa činjenicom da je preduzeće prodato i odlučili da „svoju kožu prodaju što skuplje“ (u čemu su do sada bili veoma uspešni, preostala dugovanja Nikole Đivanovića prema njima su na sudu i uskoro se očekuju presude koje će po svoj prilici biti u njihovu korist). U svim dosadašnjim javnim istupanjima Janoševićeve i njenih kolega povodom okupacije zaista se mogao primetiti njihov nesvakidašnji kapacitet za suočavanje sa činjenicama, uz potpuno odsustvo resentimana „gubitnika tranzicije“: kratko bi podsetili na radnički štrajk u zimu 2006/07. godine, koji na žalost nije imao nikakvu javnu podršku, a kamo li svih onih koji danas lajkuju okupaciju, a zatim bi prešli na aktuelne probleme Novog bioskopa Zvezda u borbi za ciljeve koji su nekada davno bili i njihovi. A danas? Pa više je nego očigledno da nisu prisutni u Novoj Zvezdi zato što im neki Nikola Đivanović duguje neke pare.

Dakle, da li je u Vučićevoj epohi moguće da se ovi što dolaze za njim i oni koji su bili pre njega povežu oko zajedničkih ciljeva? Pa verovatno nije nemoguće, ali samo ako udruže preduzetničke instinkte, a lajkovanje ostave onima zbog čijeg je ćutanja Zvezda onomad i propala.

Drugi prsten koji ometa veze između Pokreta za okjupaciju bioskopa i bivših radnika Beograd filma stvaraju klasni instinkti, naročito kod ovih prvih. Pritom, naravno, ne mislim na pojedinačno klasno poreklo bilo koga od njih, već na kreativno-aktivističku klasu kojoj sami pripadaju.

Ivan Zlatić, Učitelj neznalica i njegovi komiteti

kraj u sledećem broju

1 Tako na primer Mina Đukić u autorskom tekstu „Hajde da pokrenemo katarzu“ objavljenom u Večernjim novostima 10. decembra kaže: „Iako je ovaj potez inicijativa mladih, njegovi efekti se ne tiču samo mladih, već pozivaju na dijalog generacija i starijih i srednjih i osrednjih. Jer i druge generacije su nekad bile mlade i sa njihovom mladošću se desilo nešto što je omogućilo da se zapati ovo što živimo sad. Jedinstvo ukradenih mladosti bi učinilo da ovaj čin pozove na svest i društvenu odgovornost i promeni poglede na život i preživljavanje, omogući harmoničniju i ubojitiju mladost najmlađima.“

Otvoreno pismo udruženja okupljenih oko Saveza za radničko društvo Delegaciji Evropske unije u republici Srbiji

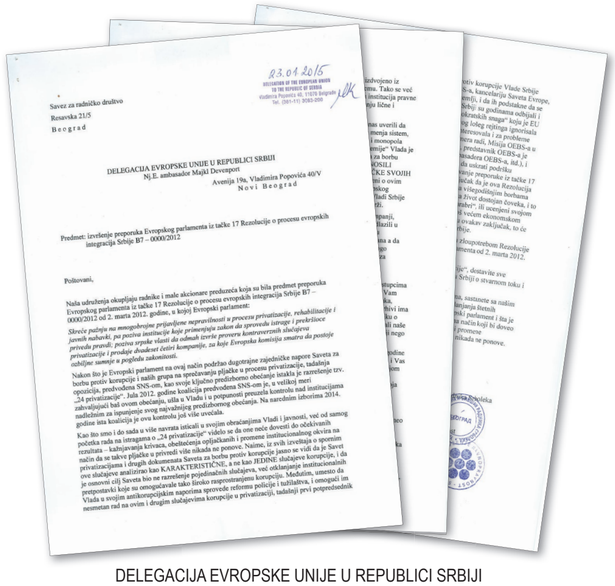
Savez za radničku društvo
Resavska 21/5
Beograd

23.01.2015
DELEGATION OF THE EUROPEAN UNION
TO THE REPUBLIC OF SERBIA
Kneginje Ljubice 8, 11000 Belgrade
Tel. (381-11) 3083-200

DELEGACIJA EVROPSKE UNIJE U REPUBLICI SRBIJI
Nj.E. ambasador Majkl Devenport
Avenija 19a, Vladimira Popovića 40/V
N o v i B e o g r a d

Predmet: izvršenje preporuka Evropskog parlamenta iz tačke 17 Rezolucije o procesu evropskih integracija Srbije B7 – 0000/2012

Poštovani,

Naša udruženja okupljaju radnike i male akcionare preduzeća koja su bila predmet preporuka Evropskog parlamenta iz tačke 17 Rezolucije o procesu evropskih integracija Srbije B7 – 0000/2012 od 2. marta 2012. godine, u kojoj Evropski parlament:

Skreće pažnju na mnogobrojne prijavljene nepravilnosti u procesu privatizacije, rehabilitacije i javnih nabavki, pa poziva institucije koje primenjuju zakon da sprovedu istrage i prekršioce privedu pravdi; poziva srpske vlasti da odmah izvrše proveru kontraverznih slučajeva privatizacije i prodaje dvadeset četiri kompanije, za koje Evropska komisija smatra da postoje ozbiljne sumnje u pogledu zakonitosti.

Nakon što je Evropski parlament na ovaj način podržao dugotrajne zajedničke napore Saveta za borbu protiv korupcije i naših grupa na sprečavanju pljačke u procesu privatizacije, tadašnja opozicija, predvođena SNS-om, kao svoje ključno predizborno obećanje istakla je razrešenje tzv. „24 privatizacije“. Jula 2012. godine koalicija predvođena SNS-om je, u velikoj meri zahvaljujući baš ovom obećanju, ušla u Vladu i u potpunosti preuzela kontrolu nad institucijama nadležnim za ispunjenje svog najvažnijeg predizbornog obećanja. Na narednim izborima 2014. godine ista koalicija je ovu kontrolu još više uvećala.

Kao što smo i do sada u više navrata isticali u svojim obraćanjima Vladi i javnosti, već od samog početka rada na istragama o „24 privatizacije“ videlo se da one neće dovesti do očekivanih rezultata – kažnjavanja krivaca, obešćećenja opljačkanih i promene institucionalnog okvira na način da se takve pljačke u privredi više nikada ne ponove. Naime, iz svih izveštaja o spornim privatizacijama i drugih dokumenata Saveta za borbu protiv korupcije jasno se vidi da je Savet ove slučajeve analizirao kao KARAKTERISTIČNE, a ne kao JEDINE slučajeve korupcije, i da je osnovni cilj Saveta bio ne razrešenje pojedinačnih slučajeva, već otklanjanje institucionalnih pretpostavki koje su omogućavale tako široko rasprostranjenu korupciju. Međutim, umesto da Vlada u svojim antikorupcijskim naporima sprovede reformu policije i tužilaštva, i omogući im nesmetan rad na ovim i drugim slučajevima korupcije u privatizaciji, tadašnji prvi potpredsednik Vlade, a danas premijer Aleksandar Vučić je osnovao specijalno istražno telo, izdvojeno iz sistema institucija nadležnih za krivične istrage i gonjenje, odgovorno samo njemu. Tako se već na samom početku videlo da Vladina antikorupcijska kampanja ne vodi jačanju institucija pravne države, već da se stvara vaninstitucionalni centar moći koji služi isključivo jačanju lične i partijske vlasti.

Prvi konkretni koraci Vlade u kampanji razrešenja „24 privatizacije“ još više su nas uverili da Vlada nema nameru ni da razreši ove slučajeve, ni da obešteti opljačkane, niti da menja sistem, već da koristi borbu protiv korupcije i podršku EU da bi postojeći sistem prevare i monopola preuzela i nastavila. U slučajevima „Jugoremedije“, ATP „Vojvodine“ i „Tehnohemije“ Vlada je išla čak tako daleko da je progonila ne one koji su bili predmet istraživanja Saveta za borbu protiv korupcije, VEĆ ONE KOJI SU PRETHODNIH GODINA SAVETU PODNOSILI PRIGOVORE I ZAJEDNO SA SAVETOM RADILI NA SPREČAVANJU PLJAČKE SVOJIH PREDUZEĆA! Iako su, koliko je nama poznato, brojni zvaničnici EU bili obavešteni o ovim zloupotrebama koje su vršene pod parolom izvršavanja preporuka Rezolucije Evropskog parlamenta, do danas ni jedna institucija EU nije preduzela nikakve korake prema Vladi Srbije da spreči progon onih grupa i pojedinaca koje je Rezolucija navodno trebalo da podrži.

Uprkos nepoverenju koje smo od početka imali prema Vladinoj antikorupcijskoj kampanji, odlučili smo da Vladi ipak damo šansu. Predstavnici naših udruženja su mesecima odlazili u Palatu Srbija, gde je bilo sedište Vučićeve „radne grupe“. Tamo smo predali ogromnu dokumantaciju, dali sate i sate izjava, da bi ova „radna grupa“ na kraju bila rasformirana a da javnosti nije poznato do kakvih je zaključaka došla. Drugim rečima, izgubili smo mnogo dragocenog vremena i energije „sarađujući“ sa telom koje nije deo sistema nadležnog za istraživanje i gonjenje onih koji su opljačkali nas i naše fabrike, i koje nema nikakvu odgovornost ni prema kome dugom u ovoj zemlji osim prema Aleksandru Vučiću.

Istovremeno dok smo sarađivali sa Vučićevom „radnom grupom“, nastavili smo i sa postupcima koje smo prethodnih godina sami pokretali protiv pljačke naših preduzećima. U prilogu Vam šaljemo informaciju koju smo nedavno dobili od tužilaštva u vezi sa delom ovih postupaka, odnosno njihov izgovor zbog višegodišnjeg nerada. Svako od naših udruženja u svojoj arhivi ima na desetine ovakvih dopisa, a ovaj Vam šaljemo kao primer preko kog ćete steći jasnu sliku o razmerama nefunkcionisanja sistema nadležnog za istrage i gonjenje onih koji su opljačkali naše fabrike, sistema koji je nakon jula 2012. godine postao još korumpiraniji i nekompetentniji nego što je bio do tada.

Istovremeno dok predstavnici EU u javnosti iznose pozitivne ocene Vladine borbe protiv korupcije, Evropski sud za ljudska prava je pretrpan predstavkama protiv Srbije zbog neizvršavanja sudskih presuda donetih u korist radnika, i to dobrim delom u slučajevima u kojima je Evropski sud već jednom doneo odluku da Srbija mora da izvrši sudske presude, što Vlada više od dve godine i pored odluke Evropskog suda izbegava da učini. Ovakva situacije šalje veoma lošu poruku građanima Srbije. Smatramo da je Vlada Srbije svojom lažnom antikorupcijskom kampanjom od jula 2012. godine do danas obmanula građane Srbije, i nas kao neposredno oštećene pljačkom u privatizaciji, i Vas kao predstavnika EU u Srbiji. Vlada ne samo da nije razrešila „24 privatizacije“, već je svojom „borbom protiv korupcije“ uvećala štetu koja je našim preduzećima naneta korupcijom u privatizaciji, i pritom smo izgubili dragoceno vreme i sredstva da pokušamo da spasemo svoja preduzeća. Sada potrebno uložiti ozbiljan napor da se ove greške isprave. Ukoliko ozbiljno računate na podršku građana Srbije procesu evropskih integracija, EU mora biti jedan od nosilaca otklanjanja štetnih posledica „razrešenja 24 privatizacije“.

Ovde posebno želimo da Vam skrenemo pažnju da je u vreme kada je Evropski parlament doneo Rezoluciju B7 – 0000/2012, tadašnja Vlada Srbije istovremeno bila pod snažnim pritiskom Međunarodnog monetarnog fonda da sprovede drastično smanjenje javne potrošnje, koje bi proizvelo teške socijalne posledice po veliki broj građana. Kao što Vam je poznato, Vlada Mirka Cvetkovića je ignorisala ove zahteve, jer je smatrala da bi takve mere dodatno ugrozile njenu i onako slabu podršku među biračima, i to u izbornoj godini. Takođe vam je poznato da je prethodnih godina, a naročito od 2003. godine, Savet za borbu protiv korupcije Vlade Srbije pokušavao da zainteresuje predstavnike EU u Srbiji (Misiju OEBS-a, kancelariju Saveta Evrope, a zatim i Delegaciju EU u Srbiji) za probleme korupcije u našoj zemlji, i da ih podstakne da se odlučnije angažuju na rešavanju tih problema. Predstavnici EU u Srbiji su godinama odbijali i ignorisali ovakve pokušaje Saveta, ne želeći da ugroze vlast „demokratskih snaga“ koju je EU tada podržavala. Tek kada je vlada „demokratskih snaga“, zbog svog lošeg rejtinga ignorisala zahteve MMF-a za smanjenje javne potrošnje, EU se iznenada zainteresovala i za probleme korupcije, koji su joj godinama unazad bili vrlo dobro poznati (primera radi, Misija OEBS-a u Srbiji je do 2007. godine bila član Saveta za borbu protiv korupcije, predstavnik OEBS-a je redovno učestvovao u radu Saveta i o tome redovno izveštavao ambasadora OEBS-a, itd.), i odlučno se založila za njihovo rešavanje u trenutku kada je odlučila da uskrati podršku „demokratskim snagama“. Potonja nezainteresovanost EU za izvršavanje preporuke iz tačke 17 Rezolucije EP B7 – 0000/2012, može navesti građane Srbije na zaključak da je ova Rezolucija bila trenutni manevar radi smene vlasti, odnosno da se EU poigrala sa višegodišnjim borbama radnika, malih akcionara i građana Srbije protiv pljačke u privredi i za život dostojan čoveka, i to samo zato što je na vlast želela da dovede one koji će biti dovoljno „hrabri“, ili ucenjeni svojom prošlošću, da bespogovorno izvršavaju naloge MMF-a koji vode ka još većem ekonomskom beznađu još većeg broja građana Srbije. Ukoliko građani Srbije izvuku ovakav zaključak, to će izazvati trajne veoma loše posledice po proces evropskih integracija Srbije.

Ukolikio želite da pomognete u rešavanju navedenih problema nastalih zloupotrebom Rezolucije o procesu evropskih integracija Srbije B7 – 0000/2012 Evropskog parlamenta od 2. marta 2012. godine, očekujemo od Vas:

- Da nam, kao oštećenima u pljački koje se desila u „24 privatizacije“, dostavite sve izveštaje i druge informacije koje ste dobili od državnih organa u Srbiji o stvarnom toku i stanju istraga o ovim predmetima;
- Da se, u terminu koji bi smo odredili u skladu sa Vašim obavezama, sastanete sa našim predstavnicima da zajednički razmotrimo koje su mogućnosti otklanjanja štetnih posledica Vladine antikorupcijske kampanje koju je inicirao Evropski parlament i šta je potrebno preduzeti da se preporuke Evropskog parlamenta izvrše na način koji bi doveo do željenih ciljeva – kažnjavanja krivaca, obešćećenja opljačkanih i promene institucionalnog okvira na način da se takve pljačke u privredi više nikada ne ponove.

U Beogradu, 19. januara 2014. godine

Savez za radničko društvo:

Učitelj neznalica i njegovi komiteti
Noa Treister

Udruženje akcionara i bivših radnika Srboleka
Zoran Gočević

Udruženje radnika i prijatelja Trudbenika
Vladimir Novaković

Udruženje građana Ravnopravnost
Branislav Markuš

Udruženje za zaštitu ljudskih prava radnika URANAK
Dragoljub Kostić

DELEGACIJA EVROPSKE UNIJE U REPUBLICI SRBIJI
Nj.E. ambasador Majkl Devenport
Avenija 19a, Vladimira Popovića 40/V
N o v i B e o g r a d

Predmet: izvršenje preporuka Evropskog parlamenta iz tačke 17 Rezolucije o procesu evropskih integracija Srbije B7 – 0000/2012

Poštovani,

Naša udruženja okupljaju radnike i male akcionare preduzeća koja su bila predmet preporuka Evropskog parlamenta iz tačke 17 Rezolucije o procesu evropskih integracija Srbije B7 – 0000/2012 od 2. marta 2012. godine, u kojoj Evropski parlament:

Skreće pažnju na mnogobrojne prijavljene nepravilnosti u procesu privatizacije, rehabilitacije i javnih nabavki, pa poziva institucije koje primenjuju zakon da sprovedu istrage i prekršioce privedu pravdi; poziva srpske vlasti da odmah izvrše proveru kontraverznih slučajeva privatizacije i prodaje dvadeset četiri kompanije, za koje Evropska komisija smatra da postoje ozbiljne

donator:
FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO • OPEN SOCIETY FOUNDATION

partneri:
UČITELJI NEZNALICA I NJEGOVI KOMITETI
Imenovati TO ratom
RAVNOPRAVNOST
CARES PATHIX SERBIA
Savez za radničko društvo

Izdavač:
Učitelj neznalica i njegovi komiteti
Urednik:
Ivan Zlatić
Dizajn i prelom:
Matija Medenica